

Predstavljanje – biografija generalno

Dr. Mile Samardžić profesor na predmetima iz oblasti Računovodstva sa višegodišnjim iskustvom rada na Visoko školskim ustanovama, aktivan na upravljačkim pozicijama više organizacija u sverama školstva, ekonomije i sporta. Član delegacija koje su u inostranstvu predstavljale Srbiju i srpsko obrazovanje. Zaslužan za članstvo Beogradske poslovne škole – Visoke škole strukovnih studija, prve obrazovne institucije u Globalnom dogovoru Ujedinjenih nacija Srbija.

Pojasnite nam šta je Globalni dogovor?

Globalni dogovor Ujedinjenih nacija je najmasovnije dobrovoljno udruženje kompanija posvećenih usaglašavanju svojih poslovnih aktivnosti sa deset univerzalnih principa društveno odgovornog poslovanja iz oblasti ljudskih prava, radnih prava, zaštite životne okoline i borbe protiv korupcije.

Koji su to principi globalnog dogovora?

„Deset principa Globalnog dogovora“ iz oblasti ljudskih prava, prava na rad, zaštite životne sredine i anti-korupcione politike proističu iz:

Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima;

- *Deklaracije Medjunarodne organizacije rada o osnovnim pravima o radu;*
- *Deklaracije o životnoj sredini i razvoju usvojenoj u Rio de Žaneiru;*
- *Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije.*

„Globalni dogovor“ očekuje od kompanija da prihvate, podrže i uspostave, u okviru svoje sfere uticaja, niz vrednosti iz oblasti ljudskih prava, prava na rad, zaštite životne sredine i anti-korupcione politike:

Ljudska prava:

- *Princip 1: Kompanije treba da podrže i poštuju zaštitu međunarodno zagantovanih ljudskih prava*
- *Princip 2: Kompanije ne smeju da budu saučesnici u kršenju ljudskih prava*

Standardi rada:

- *Princip 3: Kompanije treba da podrže pravo na slobodno udruživanje i pravo na kolektivne ugovore*
- *Princip 4: Eliminiraju prinudni rad*
- *Princip 5: Zabrane dečiji rad*
- *Princip 6: Zabrane diskriminaciju u vezi sa zapošljavanjem i zanimanjem*

Zaštita životne sredine:

- *Princip 7: Kompanije treba da preduzimaju mere predostrožnosti u vezi sa životnom sredinom*
- *Princip 8: Kompanije treba da preduzimaju mere radi promocije odgovornosti vezane za životnu sredinu*
- *Princip 9: Kompanije treba da ohrabre razvoj i širenje tehnologija koje čuvaju životnu sredinu*

Anti-korupcija:

- *Princip 10: Kompanije treba da učestvuju u borbi protiv korupcije u svakom smislu, uključujući iznude i pronevere.*

Recite nam nešto o razvoju i nastanku Globalnog dogovora kod nas?

Kao odgovor na rastući interes za društveno odgovornim poslovanjem, 6. decembra 2007. godine u prostorijama Narodne banke Srbije u Beogradu, kancelarija UNDP u Srbiji i Narodna banka Srbije promovisali su inicijativu Ujedinjenih nacija za unapređenje društveno odgovornog poslovanja pod nazivom „Globalni dogovor“. Na taj način i Srbija se priključila najmasovnijem dobrovoljnom udruženju u svetu posvećenom društveno odgovornom poslovanju, koje danas uključuje više od 9000 učesnika i interesnih grupa iz više od 130 zemalja. Promovisanju Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija prisustvovao je veliki broj predstavnika vladinog i nevladinog sektora, kompanija, organizacija civilnog društva i akademskih institucija.

Tom prilikom Globalnom dogovoru Ujedinjenih nacija pristupile su i prve kompanije: BFC Lafarge, Holcim, Deloitte i Cisco System; banke: Eurobank EFG, Pireaus Banka, Societe Generale Banka i Credite Agricole-Meridian Banka; kao i nevladina organizacija SMart Kolektiv.

U međuvremenu mreži Globalnog dogovora u Srbiji je pristupilo više od 30 kompanija posvećenih principima društveno odgovornog poslovanja.

Radne grupe

U okviru Globalnog dogovora u Srbiji funkcionišu sedam radnih grupa:

- *Radna grupa za socijalno uključivanje;*
- *Radna grupa za borbu protiv korupcije;*
- *Radna grupa za KDO u bankarstvu i finansijama;*
- *Radna grupa za edukaciju i razvoj društveno odgovornog poslovanja;*
- *Radna grupa za životnu sredinu;*
- *Radna grupa za medije*
- *Radna grupa za podršku u vanrednim situacijama.*

- *Sve radne grupe imaju utvrđene planove rada i sastaju se po unapred dogovorenom rasporedu.*

Organizaciona struktura u Srbiji

10. jula 2008. godine na zajedničkom sastanku svih članica Globalnog dogovora u Srbiji odlučeno je da mreža nastavi da funkcioniše kao polu formalna. Donet je statut kojim je definisan način rada mreže u Srbiji i izabrani su članovi Upravnog odbora i sekretarijat. Tom prilikom formirane su i tri radne grupe: Radna grupa za socijalnu inkluziju i osobe sa invaliditetom, Radna grupa za korporativnu društvenu odgovornost u bankarstvu i finansijama i Radna grupa za borbu protiv korupcije.

Upravni odbor

Upravni odbor izabran je od strane potpisnica Globalnog dogovora u Srbiji. Članovi Upravnog odbora su predstavnici kompanija, nevladinih organizacija i poslovnih udruženja koji imaju vodeću poziciju u implementaciji društveno odgovornog poslovanja u praksi.

Upravni odbor:

- *omogućuje nesmetano funkcionisanje Globalnog dogovora u Srbiji*
- *olakšava konstruktivni dijalog između članica i partnera i predstavlja mrežu na regionalnom i globalnom nivou*
- *predstavlja Globalni dogovor u Srbiji pred kancelarijom Globalnog dogovora u Njujorku*
- *ima dvogodišnji mandat*
- *ima pet članova: tri predstavnika kompanija, jednog predstavnika poslovnog udruženja i jednog predstavnika iz nevladinog sektora*

Upravni odbor donosi odluke prostom većinom (tri člana).

Članovi Upravnog odbora:

- *Andrea Brbaklić, Erste bank, predsedavajuća*
- *Snežana Petrović, Lafarge, zamenica predsedavajuće*
- *Nataša Krstić, Eurobank EFG, član*
- *Dušan Stokić, Privredna komora Srbije, član*
- *Neven Marinović, SMart Kolektiv, član*

Sekretarijat

Sekreterijat mreže pomaže rad Globalnog dogovora u Srbiji i ima sedište u Privrednoj komori Srbije.

Sekretarijat:

- *zadužen za internu i eksternu komunikaciju mreže*
- *podržava kreiranje i implementaciju godišnjeg radnog plana*
- *informiše potencijalne članove o Globalnom dogovoru i proceduri učlanjenja*
- *održava kontakte sa medijima kako bi se povećala svest javnosti o značaju ove inicijative*
- *obezbeđuje neophodan materijal za svakodnevnu komunikaciju i edukaciju*

Sekretarijat čine:

- *Ana Tomas, Privredna komora Srbije*
- *Sanja Bunić, Privredna komora Srbije*

Koja su dva najvažnija aspekta Globalnog dogovora?

Globalni dogovor je isključivo volonterska inicijativa sa dva glavna cilja:

- *Integrisanje deset principa u poslovanje širom sveta*
- *Sprovođenje akcija podrške ciljevima Ujedinjenih nacija, kao što su Milenijumski ciljevi razvoja.*

Šta je to društveno odgovorno poslovanje (DOP), zbog čega je značajno i kako se promovise?

Društveno odgovorno poslovanje (DOP) je forma korporativne samoregulacije integrisane u poslovni model. DOP politike funkcionišu kao ugrađeni, samo regulisani mehanizmi pomoću kojih se posao prati i obezbeđuje njegovo aktivno počinovanje zakonu, etičkim standardima i međunarodnim normama. Društveno odgovorno poslovanje pomaže misiji organizacije i služi kao vodič onome za šta se kompanija zalaže i predstavlja svojim potrošačima. Pre svega zahteva od kompanije da usvoje širi pogled na svoje odgovornosti, koje uključuju ne samo akcionare nego i mnoge druge izborne jedinice, kao što su zaposleni, dobavljači, klijenti, lokalne zajednice, državu, federalnu vladu, grupe za zaštitu životne sredine i druge posebne interesne grupe. Kolektivno razne grupe na koje utiču akcije organizacija se nazivaju "stakeholders." Društveno odgovorno poslovanje nije identično ali je u vezi sa poslovnom etikom. Dok DOP obuhvata ekonomsku, legalnu, etičku i diskrecionu odgovornost organizacije, poslovna etika se uglavnom fokusira na moralno rasuđivanje i ponašanje individualaca i grupa unutar organizacija. Tako da proučavanje poslovne etike može da se smatra komponentom veće studije o društveno odgovornom poslovanju.

Možete li nam pojasniti pojam PRME (Principles for Responsible Management Education)?

PRME (Principles for Responsible Management Education) principi za odgovorno upravljanje obrazovanjem su inspirisani internacionalno prihvaćenim vrednostima kao što su principi Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija. Cilj im je da ustanove proces stalnog napretka između institucija koje se bave obrazovanjem da bi se osposobila nova generacija poslovnih lidera, sposobnih da upravljaju kompleksnim izazovima sa kojima se suočava poslovno društvo 21. veka. U trenutnom akademskom okruženju, korporativna odgovornost i održivost se pojavila u školama i univerzitetima ali još uvek nije postala deo popularnih tokova poslovnog obrazovanja. PRME, principi za odgovorno upravljanje obrazovanjem, su globalni pozivi za poslovne škole i univerzitete širom sveta da postepeno prilagode svoje programe, istraživanja, nastavne metodologije i institucione strategije ka novim poslovnim izazovima i prilikama.

Princip 1

Ciljevi: *Mi ćemo razviti sposobnosti studenata da postanu budući generatori održive vrednosti za poslovanje i društvo u celini i da rade na inkluzivnoj i održivoj globalnoj ekonomiji.*

Princip 2

Vrednosti: *Mi ćemo uključiti u naše akademske aktivnosti i programe, vrednosti globalne društvene odgovornosti koje su prikazane u međunarodnim inicijativama kao što je Globalni dogovor Ujedinjenih nacija.*

Princip 3

Metod: *Mi ćemo stvoriti obrazovne okvire, materijale, procese i okruženja koji će omogućiti efektivno učenje iskustva za odgovorno rukovodstvo.*

Princip 4

Istraživanje: *Mi ćemo se angažovati u konceptualna i empirijska istraživanja koja će unaprediti naša razumevanja uloge dinamike i uticaja korporacija u stvaranju održivog društvenog okruženja i ekonomske vrednosti*

Princip 5

Partnerstvo: *Mi ćemo u interakciji sa menadžerima poslovnih korporacija da proširimo naše znanje o njihovim izazovima u suočavanju sa socijalnim i ekološkim odgovornostima i da istražimo zajedno efikasne pristupe suočavanja sa tim izazovima.*

Princip 6

Dijalog: *Mi ćemo olakšati i podržati dijaloge i debate među edukatorima, studentima, poslovnima, vladama, potrošačima, medijima, organizacijama civilnog društva i drugih interesnih grupa i stakeholdera, na kritičnim pitanjima vezanim za globalne društvene odgovornosti i održivosti.*

Na kojim konferencijama je učestvovala Srbija i šta je tamo postignuto?

Prva konferencija na kojoj je učestvovala Srbija je bila 2008. godine u Bonu, zatim 2009. godine u Istanbulu, gde su se ljudi iz naše mreže upoznali i ostvarili kontakte sa drugim vodećim članovima. Zatim sledeća se održala u Njujorku 2010, na kojoj smo proglašeni za jednu od tri najbolje mreže u svetu. Poslednja konferencija je bila 2011 u Kopenhagenu gde je Radna grupa za borbu protiv korupcije dobila priznanje za najveće angažovanje na polju anti korupcije. Sledeća konferencija će se održati u Rio de Žaneiru 2012. godine.

Koji su planovi za dalji razvoj mreže Globalnog dogovora Srbije?

Pre svega nam je cilj da se angažujemo i na domaćem i na međunarodnom planu.

Na domaćem planu:

- *Omasovljenje članova mreže*
- *Veće uključenje državnih institucija radi širenja informisanosti odnosno promovisanja pa zatim i primenjivanja deset princa Globalnog dogovora*
- *Organizacija jedne od budućih konferencija Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija sa ciljem održavanja u Srbiji za koje smo već dobili pozitivne reakcije od čelnih ljudi Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija (George Kell).*

Na međunarodnom planu:

- *Jačanje i razvoj direktnih veza sa liderima Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija u središtu Ujedinjenih nacija u Njujorku, kao i sa vodećim ljudima unutar Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija (George Kell, Ser...., Jonas Heartle).*
- *Promovisanja svih međunarodnih dešavanja kako u Evropi tako i u svetu sa ciljem što većeg angažovanja domaćih članova Globalnog dogovora Srbija na tim skupovima.*